

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Олена ГРИБАНОВА

«17» вересня 2025

МІКРОЕКОНОМІКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів
галузі знань: 07 управління та адміністрування
спеціальності: 072 фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
освітньо-професійної програми: фінанси і кредит

Укладач: Євгенія МАКАЗАН

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії
економічних дисциплін та менеджменту
Протокол № 1 від «28» серпня 2025
Голова ЦК

Ірина МОРДВІНОВА
(ім'я, прізвище)

Ухвалено Методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «17» вересня 2025
Заступник директора з НМР

Альона ХОДАКОВСЬКА
(підпис)

2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма здобуття освіти		
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 07 управління та адміністрування	Вибіркова		
Розділів – 2	Спеціальність 072 фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки: 3		
Загальна кількість годин - 90		5 -й сем		
		Лекції		
Тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття освіти: – 3 год	Освітньо-професійна програма Фінанси і кредит	14 год.		
		Практичні, семінарські		
		28 год.		
			Лабораторні	
			Самостійна робота	
			48 год.	
			Вид контролю:	
		залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Мікроекономіка» є формування ринково орієнтованого економічного світогляду, компетентностей стосовно з'ясування механізмів встановлення та відновлення рівноваги мікросистем та підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

Предмет вивчення: мотивація поведінки господарюючих суб'єктів на рівні мікросистем, що функціонують в умовах обмеженості ресурсів та альтернативності напрямків їх використання.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Мікроекономіка» є

- узагальнення та систематизація знань у галузі оволодіння методикою визначення механізму прийняття рішень окремими економічними мікросистемами, які прагнуть досягти поставлених цілей;

- вміння застосовувати аналітичні методи оцінки діяльності підприємства у поточному, короткостроковому та довгостроковому періодах;

- вироблення навичок формування пропозицій щодо вибору оптимальної поведінки суб'єкта господарювання в конкурентному середовищі.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває **програмні компетентності:**

ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері обліку та оподаткування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічних наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Компетентності визначені стандартом фахової передвищої освіти:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу й суспільство та у розвитку суспільства, техніки й технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 07. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Компетентності визначені ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ»:

ЗК 9. Здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань.

ЗК 10. Здатність розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

Компетентності визначені стандартом фахової передвищої освіти:

СК 01. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 03. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної та світової фінансових систем та їх структури.

СК 04. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 07. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 08. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Компетентності визначені ВСП «Економіко-правничий фаховий коледж ЗНУ»:

СК 19. Здатність до аналізу та оцінювання фінансово господарської діяльності підприємств різних форм власності.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни:

РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 09. Уміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Міждисциплінарні зв'язки. Вибіркова дисципліна «Мікроекономіка» базується на загальному уявленні про економічну поведінку. Курс «Мікроекономіка» інтегрує в собі знання на ОК «Економічна теорія», забезпечують успішне засвоєння дисципліни «Економіка підприємства».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Предмет і метод мікроекономіки

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

Мікроекономіка як найважливіша складова сучасної теоретичної економіки та методологічна, термінологічна, інструментальна база конкретних економічних дисциплін. Альтернативність цілей використання обмежених ресурсів і раціональність поведінки суб'єктів ринкових відносин. Предмет мікроекономіки. Суб'єкти та об'єкти економічних відносин на мікрорівні. Методологія мікроекономічного аналізу. Мікроекономічні моделі. Нормативна та позитивна мікроекономіка. Теорія граничної корисності та поведінка споживача. Бюджетна лінія; гранична корисність; гранична норма заміщення; корисність; кардиналістська теорія корисності; карта кривих

байдужості; крива байдужості; ординалістська теорія корисності; рівновага споживача; сукупна корисність. Бюджетна лінія; гранична норма заміщення; досконалі комплементарні блага; досконалі субститути; карта кривих байдужості; нахил бюджетної лінії; рівновага споживача.

Змістовний модуль 2. Попит, пропозиція, ринкова рівновага

Тема 2. Попит, пропозиція та їх взаємодія.

Еластичність Ринковий попит як сума індивідуального попиту усіх споживачів певного товару. Функція попиту. Закон попиту та його пояснення базовими положеннями теорії поведінки споживача. Цінові та нецінові детермінанти попиту. Пропозиція та закон пропозиції. Функція пропозиції. Цінові та нецінові детермінанти пропозиції. Взаємодія попиту та пропозиції. Ринкова рівновага. Вплив змін попиту та пропозиції на стан рівноваги, рівноважну ціну та рівноважну кількість товару на ринку. Поняття про надлишок споживача і надлишок виробника. Концепція цінової еластичності попиту у визначенні міри чутливості споживача до зміни цін на товари. Методичні підходи до обчислення показника еластичності. Чинники цінової еластичності попиту, особливості їх впливу. Суть абсолютно еластичного та абсолютно нееластичного попиту. Взаємозв'язок між ціною та валовим виторгом за різної еластичності. Методика обчислення коефіцієнта еластичності попиту за доходом. Суть «перехресної» еластичності попиту, методика обчислення відповідного коефіцієнта. Методика обчислення рівня цінової еластичності пропонування. Чинники, що впливають на еластичність пропонування.

Змістовний модуль 3. Підприємство

Тема 3 Підприємство як суб'єкт мікроекономіки. Витрати виробництва. Прибуток

Підприємство як суб'єкт ринку та виробничо-ринкова система. Спрощена схема ринково-виробничої системи. Поняття «адаптивність», «гнучкість» та «гомеостатичність» виробничо-ринкової системи. Підприємство як центр прийняття рішень. Мотивація поведінки підприємства. Головні види виборів підприємства: що виробляти (продукція, роботи, послуги), як виробляти (технологія, фактори виробництва), для кого виробляти (ринки, споживачі, ціни). Фактор часу і періоди функціонування підприємства. Параметри підприємства як мікроекономічної моделі. Поняття і параметри виробничої функції. Гранична норма технологічного заміщення (MRTS). Сукупний, середній та граничний продукт. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника Частинна варіація факторів виробництва. Виробнича функція з одним змінним фактором та її графічне відображення. Феномен «згасання» виробничої функції. Правило спадної віддачі змінного фактору виробництва. Еластичність виробництва. Ізоквантна варіація факторів виробництва. Виробнича функція з двома

змінними факторами. Карта ізоквант. Заміщення факторів виробництва. Гранична норма технічного взаємозаміщення. Пропорційна варіація факторів виробництва. Збільшення випуску за рахунок пропорційного нарощування обсягів ресурсів. Постійна, спадна та зростаюча віддача від масштабу. Оптимум виробника та ізоклинна варіація факторів. Вибір комбінації виробничих факторів за критеріями мінімізації витрат чи максимізації випуску. Лінія однакових витрат – ізокоста; карта ізокост. Зміна цін на ресурси. Ефекти взаємозаміщення та випуску. Витрати виробництва Витрати виробництва в короткостроковому періоді. Частинна варіація факторів виробництва і функція витрат. Постійні та змінні витрати (сукупні та середні). Типовий характер зміни витрат у короткостроковому періоді. Закон неминучого зростання граничних витрат (зниження дохідності). Витрати на довгострокових інтервалах. Криві довгострокових витрат (сукупних і середніх). Концепція мінімально ефективного розміру підприємства. Варіанти технологічного вибору підприємства в процесі вироблення довгострокової стратегії розвитку. Оптимальна виробнича потужність (оптимальні обсяги випуску). Мінімально-ефективний розмір виробництва та структура ринку. Витрати виробництва, економічний та бухгалтерський підходи до їх визначення. Альтернативні витрати та їхній склад. Сукупні, середні та граничні витрати. Поняття загального (сукупного, валового), середній та граничний виторг. Прибуток як кінцевий результат діяльності підприємства. Сукупний, середній та граничний прибуток.

Змістовий модуль 4.

Ринки досконалої та недосконалої конкуренції

Тема 4. Ринок досконалої конкуренції. Ринок монополії

Ознаки й умови досконалої конкуренції. Поліполістичний спосіб поведінки суб'єктів ринку. Ринковий попит на продукцію фірми за умов досконалої конкуренції. Графічне зображення попиту, середнього, граничного і сукупного доходу підприємства. Максимізаційно-мінімізаційні цілі підприємства у короткостроковому періоді. Визначення оптимальних обсягів випуску. Поведінка підприємства за умов зміни ринкової ситуації. Пропозиція фірми у короткостроковому періоді, її зв'язок з кривими витрат: графік галузевої пропозиції. Рівновага фірми та галузі у короткостроковому періоді. Рухомість ринкового попиту та пропозиції. Тривала рівновага підприємства, галузі, ринку та механізм її підтримки. Ефективність ринку досконалої конкуренції.

Тема 5. Ринок монополістичної конкуренції. Олігопольний ринок

Монопольний ринок Характерні риси чистої монополії. Бар'єри до вступу в галузь. Визначення ціни та обсягу виробництва, що максимізують прибуток. Монопольний попит. Економічні наслідки монополії. Розподіл доходу. Цінова дискримінація: умови, приклади, наслідки. Регулювання монополії. Суспільно оптимальна ціна. Ціна, яка «забезпечує» справедливий прибуток. Державне регулювання монополії. Антимонопольна політика.

Закон України «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від несумлінної конкуренції». Олігополія та монополістична конкуренція. Основні ознаки олігополії. Причини виникнення та існування. Ступінь розповсюдження. Визначення ціни та обсягу виробництва. Чотири моделі: ламана крива попиту, зумовлене таємною змовою ціноутворення, мовчазна згода (лідерство у цінах), ціноутворення за принципом «витрати плюс». Роль нецінової конкуренції. Ефективність олігополії порівняно з іншими ринковими структурами. Ознаки і поширення монополістичної конкуренції. Крива попиту фірми. Визначення ціни та обсягу виробництва. Компенсуючі риси. Нецінова конкуренція. Вплив рекламної діяльності на обсяг, продажу і витрати. Порівняльна характеристика ринкових структур.

Змістовий модуль 5. Ринки факторів виробництва

Тема 6. Ринок праці, землі та капіталу

Ринок факторів виробництва. Значення формування цін на ресурси. Попит на ресурси згідно теорії граничної продуктивності. Вартісний граничний продукт та ціна фактору. Правило використання ресурсів: $MRP=MRC$. Вплив різновиду структури ринку продукту на похідний попит. Зміни продуктивності. Еластичність попиту на ресурс виробництва. Оптимальне співвідношення ресурсів: правило найменших витрат, правило максимізації прибутку. Праця як фактор виробництва, її мобільність. Характеристика досконало конкурентного ринку праці. Граничний вигравш виробника від найму праці. Попит окремого виробника на працю. Формування галузевого та ринкового попиту на працю. Еластичність пропозиції праці для галузей з різною динамікою витрат на виробництво. Ефекти зміни доходу і заміщення за змін заробітної плати. Ринкова пропозиція послуг праці. Диференціація заробітної плати. Рівновага на ринку праці: двосекторна модель. Капітал як фактор виробництва, форми капіталу. Рух капіталу і капітальні фонди. Поняття позичкового проценту. Вплив ставки позичкового проценту на короткострокові інвестиційні проекти підприємців. Обґрунтування інвестиційних рішень у тривалому періоді. Поняття поточної або дисконтованої вартості, методика її обчислення. Рівновага на ринку капіталу. Формування відсоткової ставки, як рівноважної ціни капіталу. Ринок землі. Особливості землі, як фактору виробництва. Формування пропозиції землі та попиту на землю. Фактори впливу на попит землі. Рента. Ціна землі, як капіталізована рента

Змістовий модуль 6. Теорія загальної рівноваги конкурентних ринків

Тема 7. Теорія граничної корисності та поведінки споживача

Теорія граничної корисності та поведінки споживача. Поняття потреби, види потреб. Економічні блага, їх класифікація. Поняття корисності, її особливості та спосіб досягнення. Сукупна та гранична корисність. Процес

споживання та динаміка зміни сукупної та граничної корисності. Перший закон Госсена. Закон спадної граничної корисності блага, його графічне зображення. Поняття рівноваги споживача. Модель споживання набору благ. Другий закон Госсена. Еквімаржинальний принцип досягнення раціонального вибору та рівновага споживання. Ординалістська теорія поведінки споживача Особливості аналізу функції корисності з ординалістських позицій. Криві байдужості як спеціальний інструментарій мікроекономічного аналізу. Карта байдужості. Гранична норма заміщення благ: суть і методика обчислення. Бюджетне обмеження і можливості споживача. Бюджетна лінія: рівняння і графічна побудова. Визначення нахилу бюджетної лінії та кута нахилу внаслідок зміни цін на блага. Вплив зміни доходу споживання на положення бюджетної лінії та процес споживання. Рівновага споживача. Різні випадки досягнення рівноваги: кутова та внутрішня. Аналіз поведінки споживача Зміна оптимального стану споживача в результаті зміни його доходу. Графічний аналіз і побудова лінії «дохід-споживання». Крива Енгеля. Закон Енгеля. Зміна вибору споживача в результаті зміни ціни одного з товарів та обох товарів. Побудова лінії «ціна – споживання». Траєкторія зміни споживання внаслідок зниження цін. Побудова лінії індивідуального попиту споживача. Ефекти заміщення та доходу як основа побудови функції індивідуального попиту в ординалістській теорії корисності. Парадокс Гіффена. Прийняття рішень в ситуаціях з ризиком. Поняття невизначеності та ризику. Об'єктивна та суб'єктивна імовірність. Вимір ризику: очікуване значення, відхилення, дисперсія. Відношення до ризику. Методи зниження ризику. Ринкові сигнали. Аукціони. Ринкова рівновага при асиметрії інформації. Спекулювання. Хеджирування. Активи ризикові та безризикові. Взаємозв'язок ризику та прибутку. Проблема вибору для вкладника капіталу.

Тема 8. Теорія загальної рівноваги конкурентних ринків

Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту. Поняття ринкової рівноваги, її аналіз. Часткова та загальна рівновага. Ефект зворотного зв'язку. Закон Вальраса. Рівновага обміну. Діаграма Еджворта. Крива контрактів. Крива можливостей споживачів. Загальна рівновага за Парето. Ефективність у виробничій сфері. Розподіл виробничих ресурсів. Рівновага виробника на конкурентному ринку факторів виробництва. Крива виробничих можливостей та ефективність випуску. Ефективність на конкурентних ринках товарів. Загальна рівновага та економіка добробуту. Сукупна ефективність конкурентних ринків. Оптимум і квазіоптимум ринкової системи. Теорія загальної рівноваги та політика у галузі економіки добробуту. Критерії оцінки добробуту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			сам.роб. інд.завд.
		л	с/п	лаб.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Предмет і метод мікроекономіки. Методологія мікроекономічного аналізу. Нормативна та позитивна мікроекономіка					
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	8	2	2	-	4
Тема 2. Попит, пропозиція та їх взаємодія	6	-	2	-	4
Тема 3. Підприємство як суб'єкт мікроекономіки.	8	2	2	-	4
Тема 4. Витрати виробництва. Прибуток	10	2	4	-	4
Тема 5. Ринок досконалої конкуренції. Ринок монополії	8	2	2	-	4
Тема 6. Ринок монополістичної конкуренції. Олігопольний ринок	6	-	2	-	4
Разом за розділом 1	46	8	14	-	24
Розділ 2. Головні види виборів підприємства. Ринки досконалої та недосконалої конкуренції. Ринки факторів виробництва. Теорія загальної рівноваги конкурентних ринків					
Тема 7. Ринок праці, землі та капіталу	6	-	2	-	4
Тема 8. Теорія граничної корисності та поведінки споживача	8	2	2	-	4
Тема 9. Бюджетне обмеження і можливості споживача. Бюджетна лінія: рівняння і графічна побудова.	8	2	2	-	4
Тема 10. Поняття невизначеності та ризику. Об'єктивна та суб'єктивна імовірність.	6	-	2	-	4
Тема 11. Теорія загальної рівноваги конкурентних ринків	10	2	4	-	4
Тема 12. Ефективність на конкурентних ринках товарів. Загальна рівновага та економіка добробуту.	6	-	2	-	4
Разом за розділом 2	44	6	14	-	24
<i>Усього годин</i>	90	14	28	-	48

5. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод мікроекономіки	2
2	Попит, пропозиція та їх взаємодія	-
3	Підприємство як суб'єкт мікроекономіки.	2

4	Витрати виробництва. Прибуток	2
5	Ринок досконалої конкуренції. Ринок монополії	2
6	Ринок монополістичної конкуренції. Олігопольний ринок	-
7	Ринок праці, землі та капіталу	-
8	Теорія граничної корисності та поведінки споживача	2
9	Бюджетне обмеження і можливості споживача. Бюджетна лінія: рівняння і графічна побудова.	2
10	Поняття невизначеності та ризику. Об'єктивна та суб'єктивна імовірність.	-
11	Теорія загальної рівноваги конкурентних ринків	2
12	Ефективність на конкурентних ринках товарів. Загальна рівновага та економіка добробуту.	-
Разом		14

6. Теми семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 7. Ринок праці, землі та капіталу	2
2	Тема 8. Теорія граничної корисності та поведінки споживача	2
3	Тема 9. Бюджетне обмеження і можливості споживача. Бюджетна лінія: рівняння і графічна побудова.	2
4	Тема 10. Поняття невизначеності та ризику. Об'єктивна та суб'єктивна імовірність.	4
5	Тема 11. Теорія загальної рівноваги конкурентних ринків	2
6	Тема 12. Ефективність на конкурентних ринках товарів. Загальна рівновага та економіка добробуту.	2
7	Тема 7. Ринок праці, землі та капіталу	2
8	Тема 8. Теорія граничної корисності та поведінки споживача	2
9	Тема 9. Бюджетне обмеження і можливості споживача. Бюджетна лінія: рівняння і графічна побудова.	2
10	Тема 10. Поняття невизначеності та ризику. Об'єктивна та суб'єктивна імовірність.	2
11	Тема 11. Теорія загальної рівноваги конкурентних ринків	4
12	Тема 12. Ефективність на конкурентних ринках товарів. Загальна рівновага та економіка добробуту.	2
Разом		28

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мікроекономічні моделі: сутність та класифікація.	2
2	Теорія граничної корисності: історія та сучасне застосування.	2
3	Кардиналістська та ординалістська теорії корисності: порівняльний аналіз.	2
4	Рівновага споживача: графічні та аналітичні методи визначення.	2
5	Закон попиту та його пояснення через поведінку споживача.	2
6	Цінові та нецінові фактори попиту.	2
7	Закон пропозиції та його практичне значення.	2
8	Ринкова рівновага: механізм встановлення ціни.	2
9	Еластичність попиту: методи обчислення та практичні приклади.	2

10	Еластичність пропозиції: чинники та методика визначення.	2
11	Надлишок споживача і виробника: економічний зміст.	2
12	Підприємство як виробничо-ринкова система: адаптивність і гнучкість.	2
13	Виробнича функція: параметри та графічне відображення.	2
14	Закон спадної віддачі змінного фактора виробництва.	2
15	Ізокванти та ізокости: вибір оптимальної комбінації ресурсів.	2
16	Витрати виробництва у короткостроковому та довгостроковому періодах.	2
17	Мінімально ефективний розмір підприємства та його значення для ринку.	2
18	Прибуток підприємства: економічний та бухгалтерський підхід.	2
19	Ознаки досконалої конкуренції та її ефективність.	2
20	Поведінка підприємства у короткостроковому та довгостроковому періодах.	2
21	Монополія: бар'єри входу та наслідки для економіки.	2
22	Ринок праці: формування попиту і пропозиції.	2
23	Капітал як фактор виробництва: інвестиційні рішення та дисконтована вартість.	2
24	Ринок землі: рента та капіталізована ціна землі.	2
Разом		48

Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Мікроекономіка» складається із наступних форм роботи:

1) написання наукового есе:

- «Позитивна та нормативна мікроекономіка: відмінності та значення».
- «Теорія граничної корисності як основа поведінки споживача».
- «Еластичність попиту: практичні приклади у сучасній економіці».
- «Закон спадної віддачі: застосування у виробничих процесах».
- «Мінімально ефективний розмір підприємства та його роль у ринковій структурі».
- «Монополія та цінова дискримінація: економічні наслідки».
- «Олігополія: моделі ціноутворення та їх практичне застосування».
- «Ринок праці: чинники формування заробітної плати».
- «Ринок землі: рента та капіталізована ціна».
- «Загальна рівновага та економіка добробуту: критерії ефективності».

2) складання тематичного фінансового кросворду (кожен кросворд має містити ключові терміни та поняття з теми):

1. Кросворд «Основні поняття мікроекономіки» (корисність, бюджетна лінія, рівновага).
2. Кросворд «Попит і пропозиція» (закон попиту, еластичність, надлишок споживача).
3. Кросворд «Виробнича функція» (ізокванта, MRTS, спадна віддача).
4. Кросворд «Витрати виробництва» (постійні, змінні, граничні витрати).
5. Кросворд «Ринок досконалої конкуренції» (рівновага, ефективність, галузева пропозиція).
6. Кросворд «Монополія» (бар'єри входу, цінова дискримінація, антимонопольна політика).
7. Кросворд «Олігополія» (ламана крива попиту, змова, нецінова конкуренція).
8. Кросворд «Монополістична конкуренція» (реклама, крива попиту, компенсаційні риси).

9. Кросворд «Ринок праці» (MRP, MRC, диференціація заробітної плати).
 10. Кросворд «Ринок капіталу» (дисконтована вартість, відсоткова ставка, інвестиції).

3) Міні-кейси для аналізу

1. Зміна доходів населення та вплив на попит
Ситуація: у регіоні зростає середня заробітна плата. Як це вплине на структуру споживання та криву попиту?
2. Еластичність попиту на транспортні послуги
Ситуація: підвищення тарифів на громадський транспорт. Чи зміниться обсяг перевезень і як визначити еластичність попиту?
3. Виробнича функція та спадна віддача
Ситуація: фермер збільшує кількість працівників на полі без зміни площі землі. Як проявляється закон спадної віддачі?
4. Цінова дискримінація у сфері послуг
Ситуація: кінотеатр встановлює різні ціни для студентів і дорослих. Які економічні наслідки такої політики?
5. Олігополія та цінова змова
Ситуація: кілька мобільних операторів одночасно підвищують тарифи. Чи можна це розглядати як мовчазну змову?
6. Ринок праці та мобільність робочої сили
Ситуація: у місті відкривається новий завод, що пропонує вищу зарплату. Як це вплине на ринок праці та рівновагу заробітної плати?
7. Інвестиційні рішення підприємства
Ситуація: компанія планує будівництво нового цеху. Як застосувати концепцію дисконтованої вартості для оцінки інвестицій?

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань		Самостій на робота інд. завд.	Залік	Сума
Атестація № 1 (30 балів)	Атестація № 2 (30 балів)			
Розділ 1 (теми 1-3)	Розділ 1 (теми 4-6)			
Поточний контроль (30 балів): - робота на семінарських заняттях, усна відповідь, участь у дискусії, доповнення, розв'язування задач – 3×5 б.=15 б.; - тестування по теоретичному матеріалу – 3×5 б.= 15 б.	Поточний контроль (30 балів): - робота на семінарських заняттях, усна відповідь, участь у дискусії, доповнення, розв'язування задач – 3×5 б.=15 б.; -тестування по теоретичному матеріалу – 3×5 б.= 15 б.	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>12-бальна шкала</i>	<i>30-бальна шкала</i>	<i>100-бальна шкала</i>	<i>Шкала ECTS</i>	<i>4-бальна шкала</i>	<i>Національна шкала екзамен/залік*</i>
1	0-3	0-34	FX	2	Незадовільно
2	4-6	35-49			
3	7-9	50-59			
4	10-12	60-64	E	3	Задовільно
5	13-15	65-69			
6	16-18	70-74	D	4	Добре
7	19-21	75-79	C		
8	22-24	80-84			
9	25-27	85-89	B	5	Відмінно
10	28	90-93	A		
11	29	94-97			
12	30	98-100			

*Оцінювання заліку: зараховано/незараховано

9. Рекомендована література

Основна:

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка. Підручник: У 2 кн. Кн. 2: Мікроекономіка / [С. Панчишин та ін.] ; за ред. С. Панчишина, П. Островерха. Київ, 2014. 390 с.
2. Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка. Навчальний посібник для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с.
3. Базилевич В.Д. Мікроекономіка. Практикум / [В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич]; за ред. В.Д. Базилевича. Київ, 2012. 491 с.
4. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків, 2022. 305 с.

Додаткова

1. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник / за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с.
2. Липов В. Суперечності віртуальної конкуренції як результат алгоритмізації управління на цифрових платформах: інституційний контекст. Економічна теорія. 2022. №1. С. 26-44. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2022.01.026>

3. Радіонов Ю. Д. Теорія виробництва і надання суспільних благ. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. №11. URL:

4. Шумпетер Й.А. Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. Київ, 2011.

Інформаційні ресурси

<https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view?id=696>

1. Сайт Антимонопольного комітету України. URL: <http://www.amc.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

2. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

3. Сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <http://www.dkpii.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

4. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

5. Сайт журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua/>.

6. Сайт «Інвест-газети». URL: <https://investgazeta.ua/uk/> – Назва з титул. екрану.

7. Сайт Інформаційно-аналітичного порталу АПК України. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua> – Назва з титул. екрану.

8. Сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org> – Назва з титул. екрану.

9. Сайт Міністерства економіки України. URL: www.me.gov.ua – Назва з титул. екрану.

10. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

11. Сайт Міністерства соціальної політики України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index> – Назва з титул. екрану.

12. Сайт Національного банку України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

13. Сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

14. Сайт Світового банку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.worldbank.org> – Назва з титул. екрану.

